

การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม
อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

GUARDIANS' PARTICIPATION IN EDUCATIONAL MANAGEMENT OF BAN THAKHAM SCHOOL
CHOM THONG DISTRICT CHIANG MAI

รัชณี ยอดศิริ*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทนม้วน ร่มแก้ว ที่ปรึกษาหลัก

กศ.บ.(ภูมิศาสตร์), กศ.ม.(เทคโนโลยีทางการศึกษา), Ed.D.(Educational Administration)

พระครูวิฑิตศาสนาทรร, ดร.ที่ปรึกษาหลักร่วม

พร.บ.(ศาสนา), กศ.ม.(การบริหารการศึกษา), Ph.D.(Education)

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา 2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ได้แก่ ผู้ปกครองของนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าข้าม ประจำปีการศึกษา 2553 จำนวน 144 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่า t-test ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง 2) ผู้ปกครองที่มีอายุวุฒิการศึกษาสูงสุดและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ไม่แตกต่างกัน 3) ผู้ปกครอง ละเอียดไม่ได้ติดตามการเรียน งานและการบ้านของนักเรียน โรงเรียนควรชี้แจงทำความเข้าใจถึงความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อให้การเรียนของนักเรียนถึงเป้าหมายที่วางไว้

AVSTRACT

The objectives of this thematic paper were to 1) study guardians' participation in educational development 2) to compare guardians' participation in educational development and 3) to study suggestions on problems and solutions to the guardians' participation in educational development. The study sampling units were the guardians of Ban Thakham School students in academic year 2010, totally 144. Tools for data collection were questionnaires; statistics for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test. The findings were as follows. 1) The guardians' participation in educational development in all four aspects was rated at a medium level. 2) the guardians who differed in age, level of education, and monthly income did not differ in participation in educational management. 3) The guardians did not follow up the students' study performance and homework. The school should educate the guardians to perceive significance of the cooperation between the village and school in order to help the students to achieve the goal in learning.

บทนำ

การศึกษาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในกระบวนการบริหารโรงเรียน การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองมีความสำคัญ ในการมีส่วนร่วมที่จะพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับ ความสามารถ และความต้องการของผู้เรียน การศึกษาเป็นปัจจัย ในการสร้าง และการพัฒนาความรู้ ความคิด ความประพฤติและคุณธรรมของบุคคล สังคม และประเทศ ให้ การศึกษาที่ดีกับเยาวชนอย่างครบถ้วนพอเหมาะกันในทุก ๆ ด้าน สังคมและบ้านเมืองจึงจะมีคุณภาพขณะเดียวกันหาก ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมมือช่วยเหลือก็จะทำให้คนในปกครองได้เรียนรู้ในสิ่งที่ผู้ปกครองต้องการในการ ดาเนินชีวิตประจำวันไปด้วยการ บริหารงานของโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายต้องอาศัยความสัมพันธ์กันทั้งพา อาศัยซึ่งกันและกัน ชุมชนต้องอาศัยโรงเรียนในการบริหารการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนขณะเดียวกันโรงเรียนก็ต้องพึ่งพา อาศัยและได้รับการสนับสนุนจากชุมชนเช่นเดียวกัน

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2558.

ปัจจุบันผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าข้ามมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อยมาก ทั้งๆ ที่ผู้ปกครอง คือผู้มีส่วนร่วมทางการศึกษาที่สำคัญสำหรับเด็ก อาจเป็นเพราะระบบเศรษฐกิจที่รัดตัวมากขึ้น พ่อแม่ทิ้งให้เด็กอยู่กับผู้ปกครองต้องไปทำงาน ไม่มีเวลาจึงทำให้ละเลยบทบาทส่วนนี้ของตน ไม่รับรู้ข่าวสารกิจกรรมงานของโรงเรียนเด็กจะมีผลสัมฤทธิ์ดีขึ้นถ้าผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมที่โรงเรียน ซึ่งการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองด้านการศึกษา มีผลต่อความสำเร็จด้านการเรียนของเด็ก และส่งผลให้ประสบความสำเร็จในชีวิต อีกทั้งยังเป็นการพัฒนาทัศนคติทางบวกต่อตัวเด็กด้วย ความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดระหว่างพ่อ แม่ ผู้ปกครองและโรงเรียน นอกจากทำให้เด็กประสบความสำเร็จในด้านวิชาการแล้ว ยังช่วยให้เด็กมีพัฒนาการ ทั้งทางร่างกาย อารมณ์จิตใจ และสังคม อันจะช่วยให้มีความก้าวหน้าของชีวิตต่อไปในอนาคตด้วย

จากแนวคิดต่าง ๆ และปัญหา ดังกล่าวมานี้ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาค้นหาคำตอบว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งเสริมให้ผู้ปกครองนักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างได้บ้าง และผลที่ได้จากงานวิจัยครั้งนี้โรงเรียนสามารถนำไปใช้ในการวางแผนการบริหาร และจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของผู้ปกครอง รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพให้กับกระบวนการบริหาร และจัดการศึกษาในโรงเรียน อนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่
- 2) เพื่อเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ของผู้ปกครองที่มี อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่ต่างกัน
- 3) เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

1) ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ผู้ปกครองนักเรียนทุกชั้นในโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ในเขตพื้นที่บริการจำนวน 4 หมู่บ้านคือ บ้านท่าข้ามเหนือ บ้านสบแจ่มฝั่งขวา บ้านวังตวง และ บ้านโฮ้งมะค่า อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2553 จำนวนทั้งหมด 144 คน

2) เครื่องที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล เกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ อายุ วุฒิการศึกษาสูงสุด และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นแบบ (Check List) จำนวน 40 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายเปิด เกี่ยวกับปัญหา ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

3) การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ค่าความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

สรุปผลการวิจัย

1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า

1.1) ด้านการบริหารงานทั่วไป พบว่า ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารงานทั่วไปโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดย

เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อที่ 5 ปรับปรุงอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 6 ร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 2 กำหนดวิสัยของสถานศึกษา และข้อที่ 3 เลือกคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง

1.2) ด้านงานวิชาการ พบว่า ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ด้านงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด อันดับแรกได้แก่ ข้อที่ 7 ประเมินการสอนของครู ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือข้อที่ 1 ร่วมพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 10 ร่วมจัดทำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อย

1.3) ด้านการบริหารงานงบประมาณ พบว่า ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อที่ 3 ร่วมบริหารงบประมาณฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือข้อที่ 4 ติดตามการใช้งบประมาณฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 2 ประชาสัมพันธ์ให้องค์กรต่าง ๆ สนับสนุนงบประมาณ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง

1.4) ด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ผู้ปกครองกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ด้านการบริหารงานบุคคลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปต่ำสุด พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ข้อที่ 4 ร่วมกับครูประจำชั้นดูแลนักเรียน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือข้อที่ 8 ร่วมกิจกรรมของสถานศึกษาเป็นประจำ ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ 1 เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่นักเรียน ซึ่งมีค่าแปลผลอยู่ในระดับน้อย

2) ผู้ปกครองที่มีอายุ ภูมิการศึกษาสูงสุดและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3) ผู้ปกครอง ละเอียด ไม่ได้ติดตามการเรียน งานและการบ้านของนักเรียน ไม่มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชน ดังนั้น โรงเรียนควรชี้แจงทำความเข้าใจถึงความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนเพื่อให้นักเรียนของนักเรียนถึงเป้าหมายที่วางไว้ สนับสนุนและสำรวจ แหล่งเรียนรู้ ทั้งที่เป็นบุคคล และสถานที่ ในชุมชน

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

1) **ด้านการบริหารงานทั่วไป** ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 5 ปรับปรุงอาคารสถานที่ให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน ($\bar{X} = 4.33$) แปลผลในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายผลได้ว่า** ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร รับจ้างทั่วไป ซึ่งมีทักษะและประสบการณ์ด้านการปรับปรุง แก้ไขและซ่อมแซม อาคารสถานที่ จึงใช้โอกาสและศักยภาพที่ตนเองมีดังกล่าวมาช่วยเหลือกิจกรรมร่วมกับทางโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **ปรัชญา เวสารัชช** ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน อาจผิดแผกแตกต่างกันไปตามสภาพเศรษฐกิจของประเทศ นโยบายและโครงสร้างการบริหาร รวมทั้งลักษณะทางเศรษฐกิจของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชนมิได้เป็นเพียงเทคนิควิธีการ แต่เป็นปัจจัยสำคัญในการประกันให้เกิดกระบวนการพัฒนาที่มุ่งเอื้อประโยชน์ต่อประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ **แทน จันตะนะ** ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเรียงตามลำดับคือ กิจกรรมการรักษาสภาพแวดล้อม ความร่มรื่นสวยงามของโรงเรียนกิจกรรมการระดมเงินบริจาคเพื่อสนับสนุนการศึกษา กิจกรรมการส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้ช่วยให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนที่โรงเรียน

2) **ด้านการบริหารงานวิชาการ** ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 7 ประเมินการสอนของครู มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับปานกลาง **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า** ผู้ปกครองให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับแบบอย่างที่มาถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียน โดยมีความคาดหวังที่ครูผู้สอนจะพัฒนาศักยภาพของนักเรียนในด้านต่างๆ เช่น การวิเคราะห์ผู้เรียน การเตรียมการสอน การใช้สื่อ วิธีการสอนที่หลากหลายๆ โดยมุ่งหวังและเป้าหมายสูงสุดคือความสำเร็จของนักเรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **เกษม วัฒนชัย** ได้กล่าวถึงลักษณะการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาว่า การจัดการศึกษาทำได้หลากหลายรูปแบบทั้งชุมชน สังคม และครอบครัวก็สามารถเข้ามาจัดการศึกษาได้ และการที่ให้ชุมชน สังคม และครอบครัวมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจะเป็นเครื่องมือของผู้บริหาร และกรรมการโรงเรียนที่จะดูแลการเรียนการสอน และพัฒนาตนเองของครู สอดคล้องกับงานวิจัยของ **แทน จันตะนะ** ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียนในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลำปาง เขต 3 พบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วม คือ กิจกรรมการส่งเสริมให้ผู้ปกครองได้ช่วยให้นักเรียนศึกษาหาความรู้จากแหล่งต่างๆ ที่นอกเหนือจากการเรียนที่โรงเรียน และกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

3) **ด้านการบริหารงานงบประมาณ** ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารงานงบประมาณโดยรวมอยู่ในระดับสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 3 ร่วมบริหารงบเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ ($\bar{X} = 3.61$) มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า** งบประมาณเรียนฟรี 15 ปี อย่างมีคุณภาพ เป็นนโยบายที่รัฐบาลให้การสนับสนุนเพื่อลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง ได้มีการประชุมชี้แจงอย่างชัดเจนระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองถึงแนวปฏิบัติที่ถูกต้องมาโดยตลอด จึงมีผลทำให้ประเด็นการร่วมบริหารงบประมาณเรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพเป็นข้อที่ได้ค่าเฉลี่ยมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ **จอร์จรีตัน ภารา** ได้จำแนกลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้ ร่วมคิดวางแผน (Planning Participation) ร่วมดำเนินการ (Implementing Participation) โดยช่วยในการดำเนินงาน ร่วมบริหารงาน เช่น ระดมทรัพยากร จัดสรรทรัพยากร แก้ปัญหาและประสานงาน ร่วมประเมินผล (Evaluation Participation) คือ ติดตามความก้าวหน้า ความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **อรพรรณ พรสีมา** ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนในโครงการปฏิบัติการเรียนรู้เพื่อคุณภาพผู้เรียน ในการจัดการโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจำนวน 250 โรงเรียน พบว่า โรงเรียนในโครงการทุกโรงเรียนยังคงปฏิบัติตามกฎหมายงบประมาณและระเบียบการปฏิบัติของกระทรวงการคลัง และของสำนักนายกรัฐมนตรีอย่างเคร่งครัด โรงเรียนได้รับงบประมาณตามแผนงานและโครงการ มีการระบุรายการงบประมาณไว้ชัดเจนจึงไม่มีการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

4) **ด้านการบริหารงานบุคคล** ความคิดเห็นของผู้ปกครองเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านท่าข้าม อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับสูงสุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ 4 ร่วมกับครูประจำชั้นดูแลนักเรียน ($\bar{X} = 3.85$) มีระดับค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งแปลผลอยู่ในระดับมาก **ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า** ผู้ปกครองให้ความสนใจ ใส่ใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยครูเป็นสื่อกลางที่ถ่ายทอดองค์ความรู้ต่างๆ เพื่อมุ่งหวังให้นักเรียนนั้นเป็นคนดี คนเก่ง อยู่ร่วมกับสังคมได้อย่างมีความสุข โดยบ้านและโรงเรียนเป็นบันไดเริ่มต้นที่จะก้าวสู่บันไดขั้นต่อไปในอนาคตของนักเรียนซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ **ประเวศ วะสี** ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่ต้องเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการไว้ว่า การศึกษาเป็นความหวังของสังคม เป็นเสมือนต้นทางแห่งสภาพทางจิตใจ ครอบครัว วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจและสังคม กระบวนการทางการศึกษาจึงมีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา แต่เป็นกระบวนการที่เป็นกลาง ทุกคนจึงสามารถเข้ามามีส่วนร่วมได้และเมื่อทุกฝ่ายได้เข้ามามีส่วนร่วม ก็จะสามารถแก้ปัญหา

ด้านอื่นๆ ด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริณัฐ ปิยะมิ่ง ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสหศึกษา อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ากิจกรรมของผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนคือเป็นตัวแทนในคณะกรรมการอำนวยการโรงเรียน การแก้ปัญหาที่สำคัญของโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ปกครองและครู การร่วมประชุม ระหว่างผู้ปกครองและครูเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้บริหาร ครู ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีแนวทางการปรับปรุงแก้ไขในด้านงานวิชาโดยการจัดการทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ นำสู่การปฏิบัติให้มากที่สุด เน้นกระบวนการคิด วิเคราะห์ แยกแยะ สรุปความตามศักยภาพ มีเทคนิคการสอน สร้างกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้และเข้าถึงตามสาระ มาตรฐานและตัวชี้วัดการเรียนรู้ ยกย่องระดับผลสัมฤทธิ์ให้สูงขึ้นเทียบเท่าระดับเขต ระดับประเทศ จัดใช้แหล่งเรียนรู้ในและนอกห้องเรียนให้มากขึ้น ใช้เทคโนโลยีมาช่วยเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศักยภาพ ให้ผู้มีความรู้ความสามารถหรือปราชญ์ในท้องถิ่นมาช่วยถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาสืบสานวัฒนธรรม มีการวัดผลประเมินผลตามจริงเป็นปัจจุบัน โดยผลงานงานวิจัยเพื่อแก้ไขและช่วยเหลือนักเรียนหรือบุคคลที่ควรได้รับการช่วยเหลืออย่างเป็นลำดับขั้นตอน

2) ข้อเสนอแนะเพื่อการทําวิจัย

- 1) ควรทําวิจัยเรื่อง สภาพปัญหาและปัจจัยการบริหารงานวิชาการโรงเรียนบ้านท่าข้าม
- 2) ควรทําวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่เกื้อหนุนและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนบ้านท่าข้าม

แหล่งอ้างอิง

- เกษม วัฒนชัย. (2546). การพัฒนาคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- จूरินทร์ ภารา. (2539). “การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้านในการป้องกันโรคเอดส์กรณีศึกษาอำเภอดอกคำใต้จังหวัดพะเยา”. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประเวศ วะสี. (2543). จุดประกายปฏิรูปการเรียนรู้สู่สหัสวรรษใหม่. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- ปรัชญา เวสารัชช. (2545). หลักการจัดการศึกษา. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เรื่องชัย ทรัพย์นรินทร์. (2549). นโยบายการศึกษาชาติ. มติชนสุดสัปดาห์. 3 – 9 พฤศจิกายน : 40.
- สิริณัฐ ปิยะมิ่ง. (2547) “ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนสหศึกษา อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่”. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ .